

ΚΕΚ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ**

ΕΤΟΣ 2023

**Πέτρος Μιχαηλίδης
Εμπορικός Σύμβουλος**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- 1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ**
- 2. ΚΥΡΙΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**
 - 2.1 ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ/ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ**
 - 2.2 ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΙΟΝ (ΑΕΠ):**
 - 2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (%)**
 - 2.4 ΑΝΕΡΓΙΑ (%)**
- 3. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ**
 - 3.1 ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ**
 - 3.2 ΠΟΛΩΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ**
- 4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ (ΕΟΖ)**
- 5. ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**
- 6. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΜΕΙΓΜΑ**
- 7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 2024**

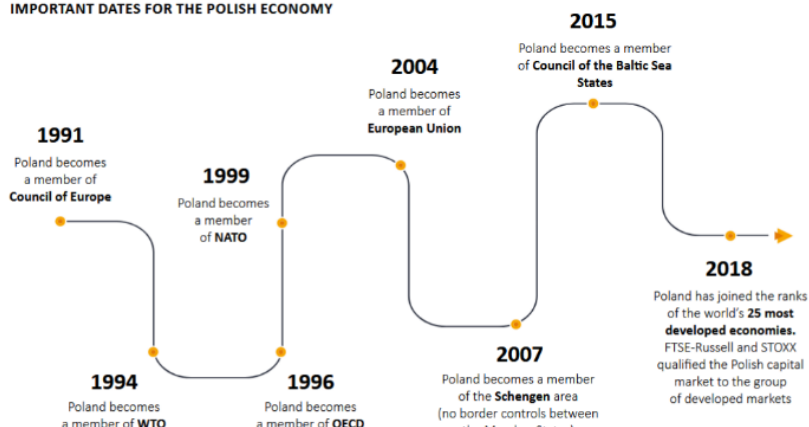
1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

Η Δημοκρατία της Πολωνίας, ως χώρα της κεντρικής Ευρώπης, συνορεύει με τη Γερμανία στα δυτικά, την Τσεχική Δημοκρατία και τη Σλοβακία στα νότια, την Ουκρανία και τη Λευκορωσία στα ανατολικά, καθώς με τη Λιθουανία και τον ρωσικό θύλακα του Καλίνινγκραντ στα βόρεια. Έχει μεγάλη ακτογραμμή στη Βαλτική Θάλασσα, και το βόρειο τμήμα της καλύπτεται κυρίως από λοφώδεις κυματοειδείς πεδιάδες.

Πρωτεύουσα:	Βαρσοβία
Έκταση:	312 679 km²
Πληθυσμός:	37. 65 εκ (προβλέπεται μείωση του πληθυσμού 12% μέχρι το 2060).
Πληθυσμός, ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ:	8.2 % (2023)
Επίσημες γλώσσες της ΕΕ:	Πολωνικά
Πολίτευμα:	Κοινοβουλευτική Δημοκρατία
Κράτος μέλος της ΕΕ από:	1η Μαΐου 2004
Νόμισμα:	Πολωνικό ζλότυ (PLN)
Μέλος του Χώρου Σένγκεν :	Μέλος του Χώρου Σένγκεν από τις 21 Δεκεμβρίου 2007
Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ:	Η Πολωνία άσκησε την εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ το 2011. Η χώρα θα αναλάβει για δεύτερη φορά την προεδρία το πρώτο εξάμηνο του 2025.

Πηγή: www.euroa.eu, Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

IMPORTANT DATES FOR THE POLISH ECONOMY

Πηγή: PAIH

Διοικητικές επαρχίες, «Βοεβοδάτα»

Η διοικητική διαίρεση της Πολωνίας αποτελείται από 16 βοεβοδάτα. Τα εν λόγω βοεβοδάτα είναι διαιρεμένα με βάση κυρίως τις ιστορικές περιοχές της Πολωνίας, όπου χωρίζονται σε 380 «powiats» και αυτά χωρίζονται σε κοινότητες (2477).

Διοικητικές επαρχίες Πολωνίας

Voivodeship (Περιοχή)		Capital city or cities
In English	In Polish	
Greater Poland	Wielkopolskie	Poznań
<u>Kuyavian-Pomeranian</u>	Kujawsko – Pomorskie	Bydgoszcz / Toruń
Lesser Poland	Małopolskie	Kraków
<u>Łódź</u>	Łódzkie	Łódź
Lower Silesian	Dolnośląskie	Wrocław
Lublin	Lubelskie	Lublin
<u>Lubusz</u>	Lubuskie	Gorzów Wielkopolski / Zielona Góra
Masovian	Mazowieckie	Warsaw
Opole	Opolskie	Opole
<u>Podlaskie</u>	Podlaskie	Białystok
Pomeranian	Pomorskie	Gdańsk
Silesian	Śląskie	Katowice
<u>Subcarpatian</u>	Podkarpackie	Rzeszów
<u>Świętokrzyskie</u> (Holy Cross)	Świętokrzyskie	Kielce
<u>Warmian-Masurian</u>	Warmińsko-Mazurskie	Olsztyn
West Pomeranian	Zachodniopomorskie	Szczecin

2. ΚΥΡΙΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

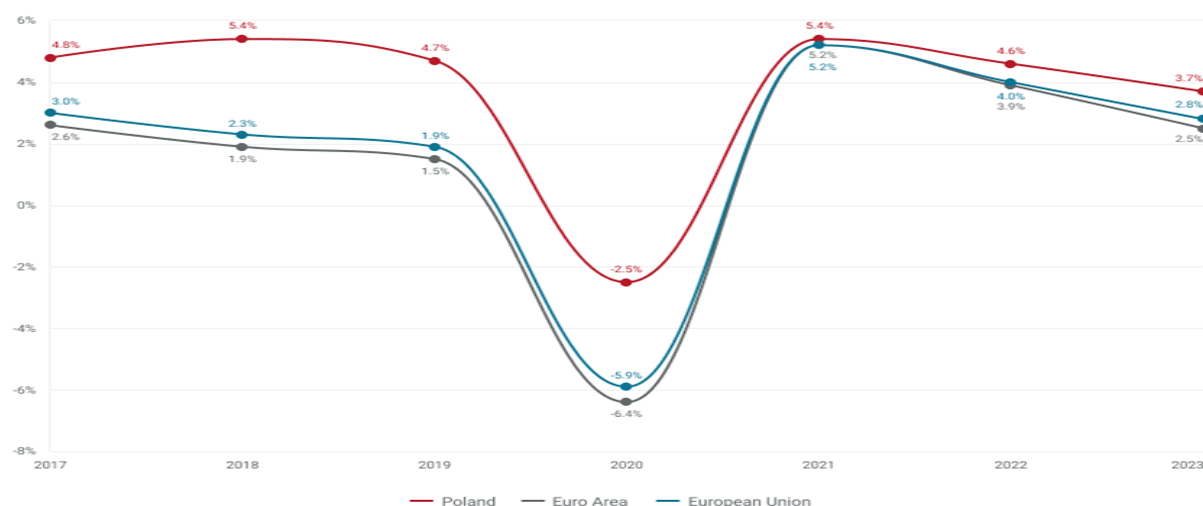
ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ			
	2021	2022	2023
ΑΕΠ (τρεχ. Τιμές)	PLN 2.631.302	PLN 3.078.325	PLN 3.410.137
ΑΕΠ (μεταβολή %)	6.8%	14.9%	10.7%
Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ (Real GDP)	€14.140	€15.070	€15.140
Ανεργία (%)	5,8%	5,2%	5.1%
Πληθωρισμός (%)	5,1%	14,4%	11.4%
Εξαγωγές	€ 288,1 δισ.	346,2 δισ.	€ 353.0 δισ.
Εισαγωγές	€ 289,6 δισ.	366.2 δισ.	€ 343.3 δισ.
Εμπορικό Ισοζύγιο	€ -1,4 δισ.	€ -1,9 δισ.	€ +10,5 δισ.
ΑΞΕ στη Χώρα (FDI stock)	€ 245 δισ.	€ 251.5 δισ.	€ N/A
Δημοσιονομικό έλλειμμα (%ΑΕΠ)	-1,8%	-3.7%	- 5,1%
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ)	53,6%	49,2%	49.6%

Πηγές: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας, EUROSTAT

Ανθεκτική Οικονομία

Παρά το γεγονός ότι, η πολωνική οικονομία παρουσίασε κάμψη το 2020 λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, εντούτοις ανέκαμψε γρήγορα, επιτυγχάνοντας αύξηση του ΑΕΠ 6,8% το 2021, αύξηση 4,6% για το 2022 και αύξηση 10.7% για το 2023. Το πραγματικό ΑΕΠ (Real GDP 2023), ωστόσο ανήλθε στο 0.2% λόγω του πληθωρισμού.

GDP growth - constant prices (%)

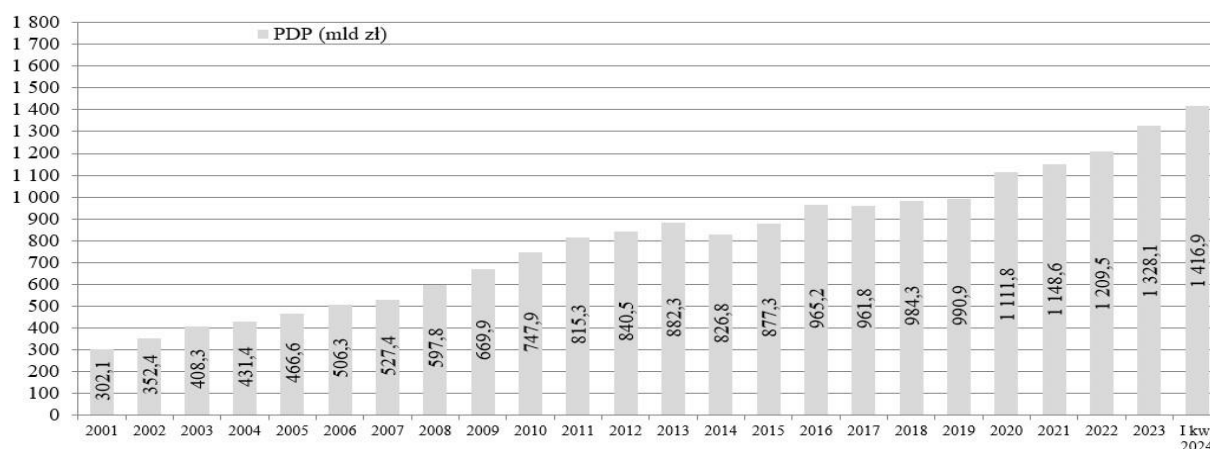

Πηγή: Polish Investment and Trade Agency (PAIH)

2.1 ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ/ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ

Ο δείκτης δημόσιου χρέους, ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2023, ανήλθε στο 49,6% (Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία της Πολωνίας). Είναι αυξημένος δε οριακά σε σύγκριση με το 2022.

Στις 19 Ιουνίου 2024 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεση της να εκκινήσει τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, διά του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, για την Πολωνία (συμπεριλαμβάνονται ακόμη 6 χώρες). Με βάση το μακροπρόθεσμο δημοσιονομικό σχέδιο της χώρας, το έλλειμμα ανήλθε στο 5.1 % του ΑΕΠ για το 2023 και ως εκ τούτου υπερβαίνει το όριο του 3% που έχει τεθεί για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, ως δημοσιονομική πειθαρχία με στόχο την αποφυγή υπερβολικών ελλειμμάτων.

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών Πολωνίας

2.2 ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΙΟΝ (ΑΕΠ):

Σύμφωνα με πηγή της Κεντρικής Στατιστικής Υπηρεσίας Πολωνίας, η αξία του ονομαστικού (συνολικού) ΑΕΠ ανήλθε στα PLN 3.410,137 τρις. Επισημαίνεται ότι, το πολωνικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανέρχεται στο 70% περίπου του μέσου όρου των Χωρών της Ε.Ε. Η κεντρική περιφέρεια “Mazowiecki”, στην οποία ανήκει η πρωτεύουσα Βαρσοβία, επιτυγχάνει ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης με αποτέλεσμα το ΑΕΠ της εν λόγω περιφέρειας να αντιστοιχεί πέραν του 100% του μέσου όρου της Ε.Ε.

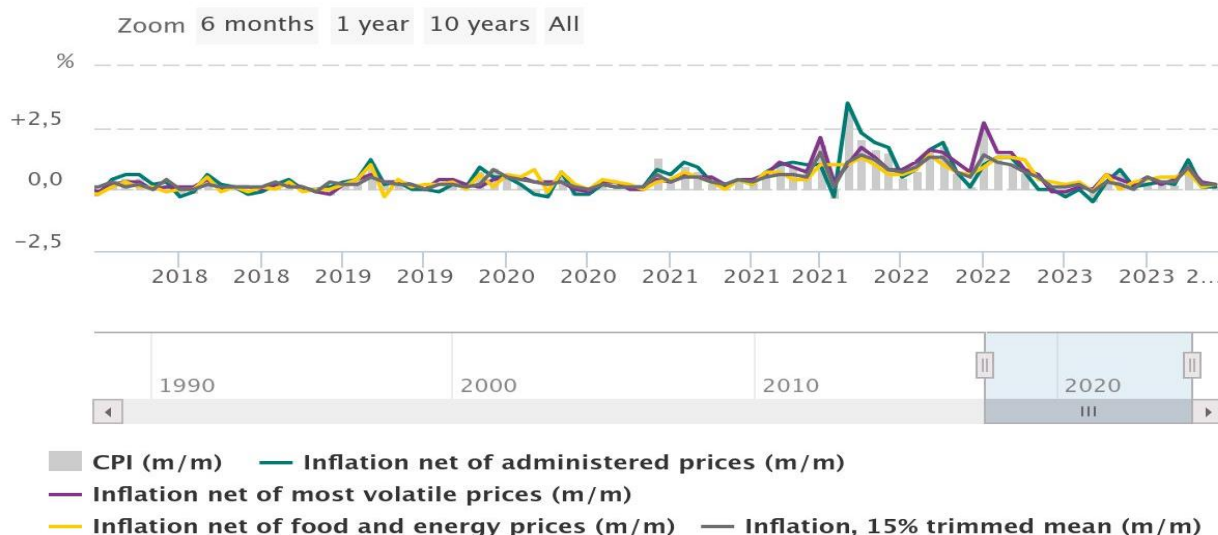
ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ΑΞΙΑ	Εκατ. PLN 2 126 506	Εκατ. PLN 2 288 492	Εκατ. PLN 2 337 672	Εκατ. PLN 2 631 302	Εκατ. PLN 3 074 798	Εκατ. PLN 3 410 137

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (%)

Σημειώνεται ότι, ο πληθωρισμός για το 2023 διαμορφώθηκε στο 11,4 %, σε σχέση με 14.4% για το 2022, λόγω της ανοδικής πορείας των τιμών των τροφίμων και της ενέργειας. Η πανδημία του κορωνοϊού, και ο πόλεμος στην Ουκρανία ώθησε περαιτέρω την αύξηση των τιμών. Όμως παρατηρείται μείωση, ως στόχο που έθεσε η κυβέρνηση για την καταπολέμηση του, αλλά εξακολουθεί να είναι υψηλότερος του στόχου της Κεντρικής Τράπεζας της Πολωνίας για ποσοστά κάτω του 8%. Οι τομείς της ενέργειας, των καυσίμων και των τροφίμων απορρόφησαν την μεγαλύτερη αύξηση και ως εκ τούτου τροφοδότησαν τον υψηλό πληθωρισμό για το 2023.

Core inflation (m/m)

Πηγή: Τράπεζα της Πολωνίας

2.4 ΑΝΕΡΓΙΑ (%)

Το 2023 συνεχίστηκε η θετική εξέλιξη στην αγορά εργασίας. Συνεπώς, το ποσοστό ανεργίας για το 2023 μειώθηκε στο 5,1% σε σχέση με το 2022. Η αγορά εργασίας στην Πολωνία παραμένει ανθεκτική, καθώς και γενικότερα η οικονομία της χώρας σε σχέση με τις επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, η Πολωνία επιτυγχάνει χαμηλά ποσοστά ανεργίας λόγω της έντονης δραστηριοποίησης διεθνών επιχειρηματικών κολοσσών, ήτοι για παράδειγμα “Infosys”, “Gillette International”, “Dell Computers”, “Fujitsu” “Kellogg’s”, “Fuji Seal”, “P&G” “BMW”, «Intel», “Boeing”. Επισημαίνεται ότι παρέχονται ευνοϊκά επενδυτικά κίνητρα από την πολωνική κυβέρνηση, δια των Ειδικών Οικονομικών Ζωνών «ΕΟΖ» της χώρας.

Τονίζεται ότι, το 2016, δια νέας νομοθεσίας, τα ηλικιακά όρια συνταξιοδότησης μειώθηκαν στο 60^ο έτος για τις γυναίκες και στο 65^ο έτος για τους άνδρες. Το προηγούμενο ηλικιακό όριο ήταν 67 και για τα δύο φύλα.

ΕΤΟΣ	2021	2022	2023
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	5,8%	5,2%	5,1%

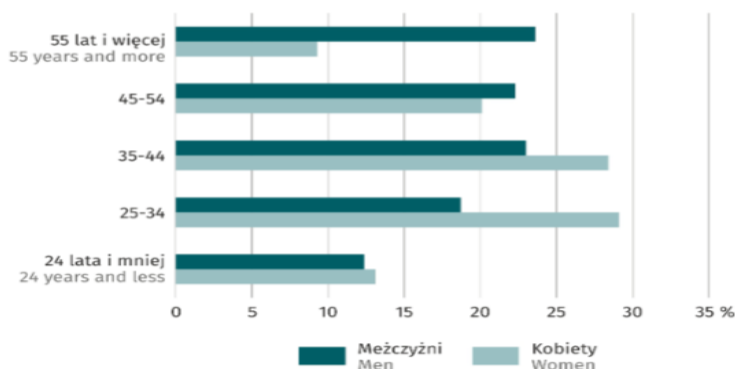
Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)

Year/ Month	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
2024	5,4	5,4	5,3	5,1	5,0							
2023	5,5	5,5	5,4	5,2	5,1	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,1
2022	5,9	5,9	5,8	5,6	5,4	5,2	5,2	5,2	5,1	5,1	5,1	5,2
2021 a) b)	6,5 7,0	6,6 7,1	6,4 6,9	6,3 6,8	6,1 6,6	6,0 6,4	5,9 6,3	5,8 6,2	5,6 6,1	5,5 5,9	5,4 5,8	5,4 5,8
2020	5,5	5,5	5,4	5,8	6,0	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	a) 6,3 b) 6,8
2019	6,1	6,1	5,9	5,6	5,4	5,3	5,2	5,2	5,1	5,0	5,1	5,2
2018	6,8	6,8	6,6	6,3	6,1	5,8	5,8	5,8	5,7	5,7	5,7	5,8

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

Structure of registered unemployed persons by sex and age group in 2024
As at 31 March

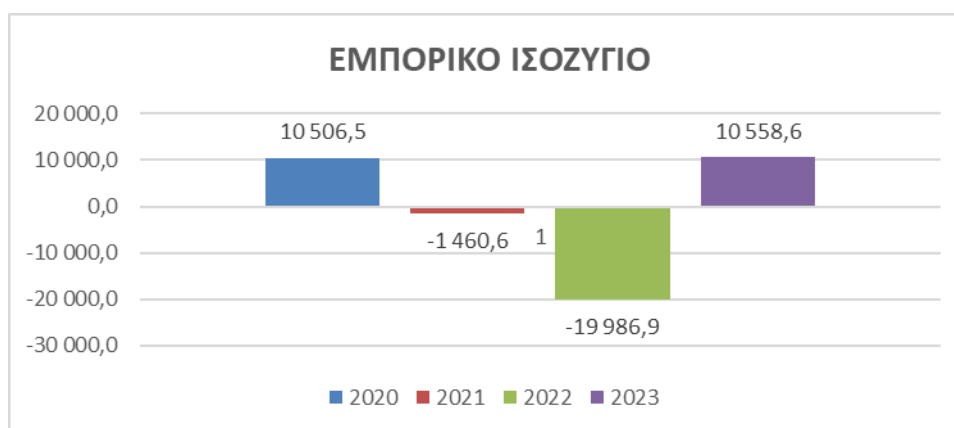
Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

3. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

Για το 2023 το εμπορικό ισοζύγιο της Πολωνίας σε σχέση με το 2022 είναι θετικό λόγω αύξησης των εξαγωγών και ταυτόχρονα μείωση των εισαγωγών της.

FOREIGN TRADE					
Specification		2020	2021	2022	2023
Balance of foreign trade turnover	in mln zł	47 154,0	-7 022,5	-93 202,1	48 627,0
	in mln EUR	10 506,5	-1 460,6	-19 986,9	10 558,6

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

3.1 ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Πολωνίας, σημειώθηκε αύξηση των πολωνικών εξαγωγών για το 2023, ήτοι ποσοστό 2% περίπου. Η συνολική αξία ανήλθε στα €353,079 δισ. Ευρώ. Τα κυριότερα πολωνικά προϊόντα που εξάχθηκαν κατά το 2023 είναι τα μηχανήματα, οι ηλεκτρικές μηχανές, τα οχήματα, τα πλαστικά, τα φαρμακευτικά, τα καύσιμα, ο σίδηρος και χάλυβας, τα τεχνουργήματα σιδήρου/χάλυβα, το αλουμίνιο, τα ελαστικά καθώς και οι ηλεκτρικές μπαταρίες.

Συνολικές Εξαγωγές Πολωνίας (δισ. €)

ΕΤΟΣ	2020	2021	2022	2023
ΑΞΙΑ	239, 880	288, 145	346,220	353,079

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

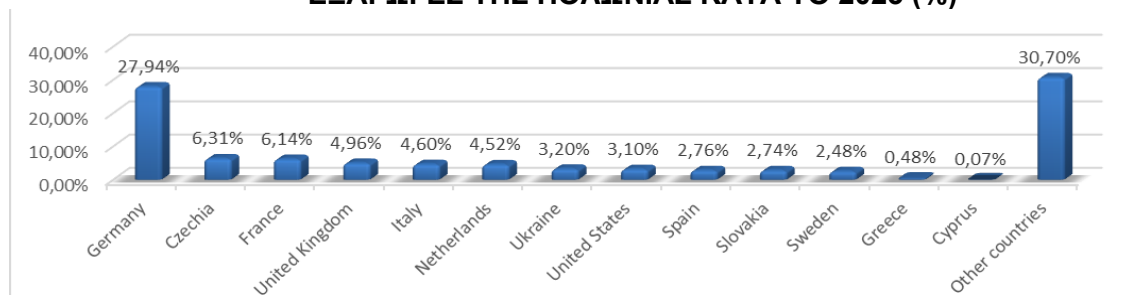
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Countries good	2021	2022	2023	2024 M01-05
Total	€ 288 145 516 018	€ 346 220 693 906	€ 353 079 070 058	€ 144 631 212 343
Germany	€ 82 859 879 128	€ 96 449 361 497	€ 98 638 388 780	€ 38 961 738 229
Czechia	€ 17 042 408 840	€ 22 889 384 583	€ 22 268 391 007	€ 8 910 991 038
France	€ 16 531 988 023	€ 19 865 005 444	€ 21 668 923 798	€ 9 026 200 976
United Kingdom	€ 14 402 015 347	€ 16 802 657 863	€ 17 528 006 024	€ 7 841 151 926
Italy	€ 13 361 942 318	€ 15 843 553 592	€ 16 222 297 118	€ 6 806 395 067
Netherlands	€ 12 517 724 556	€ 15 956 766 928	€ 15 972 038 546	€ 6 572 837 484
Ukraine	€ 6 270 062 472	€ 9 711 891 364	€ 11 331 168 742	€ 4 959 534 120
United States	€ 7 625 688 664	€ 10 269 714 511	€ 10 940 677 428	€ 4 761 518 715
Spain	€ 7 285 373 035	€ 8 899 048 081	€ 9 730 039 287	€ 4 233 514 948
Slovakia	€ 7 397 676 966	€ 10 049 823 287	€ 9 666 892 184	€ 3 690 690 649
Sweden	€ 8 036 199 404	€ 9 318 901 405	€ 8 727 551 574	€ 3 514 895 704
Greece	€ 1 229 653 105	€ 1 517 164 070	€ 1 681 079 921	€ 737 268 953
Cyprus	€ 242 410 228	€ 220 027 509	€ 229 615 183	€ 79 638 703

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

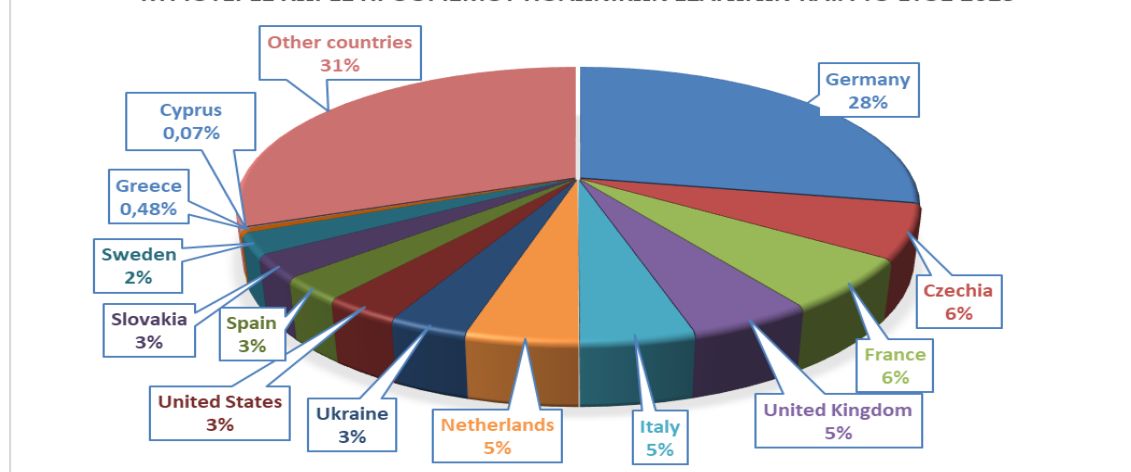
Η Γερμανία αποτέλεσε τον κυριότερο προορισμό των πολωνικών εξαγωγών με μερίδιο 27,94% των συνολικών εξαγωγών. Ως δεύτερη χώρα προορισμού αναφέρεται η Τσεχία 6,31%.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2023 (%)

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΠΟΛΩΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΈΤΟΣ 2023

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

3.2 ΠΟΛΩΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

Οι συνολικές εισαγωγές (συνολική αξία 343,3 δισ. Ευρώ) παρουσίασαν μείωση, ήτοι 6.66% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η πλειονότητά του όγκου των πολωνικών εισαγωγών προήλθε από τη Γερμανία και ακολούθως την Κίνα με ποσοστά 19,90% και 13,87% αντίστοιχα, όπως απεικονίζεται στο πιο κάτω διάγραμμα.

Συνολικές Εισαγωγές Πολωνίας (δισ. €)

ΕΤΟΣ	2020	2021	2022	2023
ΑΞΙΑ	229, 373	289, 601	366,2	343,3

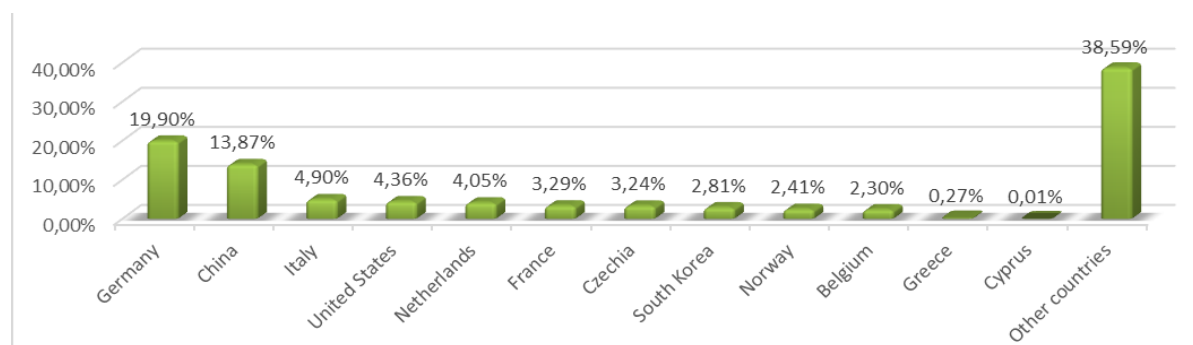
Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

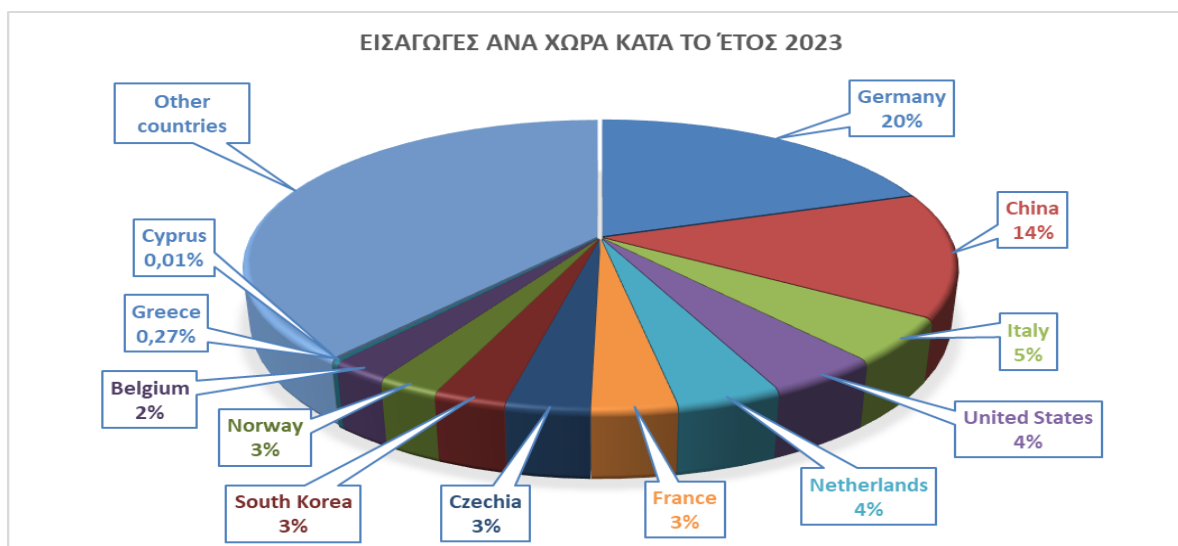
Countries goods	2021	2022	2023	2024 M01-05
Total	€ 289 570 258 581	€ 366 207 550 274	€ 343 316 270 459	€ 140 466 766 245
Germany	€ 60 584 699 261	€ 73 914 157 397	€ 68 319 459 752	€ 28 000 815 464
China	€ 42 849 979 185	€ 53 935 428 443	€ 47 632 155 285	€ 18 783 418 203
Italy	€ 14 612 132 222	€ 17 151 378 622	€ 16 832 534 471	€ 6 719 119 881
United States	€ 8 917 239 616	€ 15 682 276 775	€ 14 986 170 474	€ 6 825 021 056
Netherlands	€ 11 979 312 990	€ 13 888 114 807	€ 13 913 809 160	€ 5 426 400 995
France	€ 9 679 972 383	€ 10 795 541 547	€ 11 281 536 264	€ 5 010 818 427
Czechia	€ 9 135 127 492	€ 11 210 902 811	€ 11 129 888 984	€ 4 798 254 498
South Korea	€ 6 535 519 440	€ 8 683 451 830	€ 9 634 024 678	€ 3 309 265 668
Norway	€ 2 796 113 618	€ 4 897 564 935	€ 8 311 608 882	€ 3 210 181 368
Belgium	€ 7 128 658 469	€ 8 197 435 722	€ 7 899 850 207	€ 3 319 753 396
Greece	€ 676 193 208	€ 851 281 679	€ 941 993 077	€ 436 069 994
Cyprus	€ 81 212 201	€ 40 696 064	€ 33 098 326	€ 15 934 883

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2023 (%)

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

Τα κυριότερα προϊόντα που εισάχθηκαν κατά το 2023 είναι τα μηχανήματα, οι πυρηνικοί αντιδραστήρες, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός, τα οχήματα, το αργό και διυλισμένο πετρέλαιο, τα πλαστικά, ο σίδηρος και χάλυβας, τα φαρμακευτικά προϊόντα, ο ραδιοηλεκτρονικός εξοπλισμός, τα ενδύματα, το χαρτί / χαρτόνι και είδη από χαρτοπολλτό, κ.α.

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ (ΕΟΖ)

Η πολωνική κυβέρνηση θέσπισε, δια νομοθεσίας, τη δημιουργία και λειτουργία καθορισμένων Ειδικών Οικονομικών Ζωνών με στόχο την προσέλκυση ξένων εταιρειών προς άμεση εγκατάσταση και δραστηριοποίηση στο έδαφος της Πολωνίας. Όπως επεξηγείται περαιτέρω στο νόμο που θεσπίστηκε για αυτό τον σκοπό, «μια ειδική οικονομική ζώνη είναι ένα ξεχωριστό μέρος του εδάφους της χώρας όπου η επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να διεξαχθεί υπό προνομιακού/ευνοϊκού όρους που καθορίζονται στο νόμο περί Ειδικών Οικονομικών Ζωνών της 20ης Οκτωβρίου 1994 (Επίσημη Εφημερίδα της Νομοθεσίας της 2007, αρ. 42, σημείο 274, Επίσημη Εφημερίδα της Νομοθεσίας του 2008, 118, σημείο 746). Προς τούτο, οι ειδικές οικονομικές ζώνες δημιουργήθηκαν, κυρίως, για την επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης των περιφερειών της Πολωνίας, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων».

Το πολωνικό Υπουργικό Συμβούλιο, βάσει του Νόμου της 20^{ης} Οκτωβρίου 1994 καθόρισε τις αρχές και τις διαδικασίες/απαιτήσεις που άπτονται των ειδικών οικονομικών ζωνών «ΕΟΖ» που περιέχουν τους κανονισμούς και τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν, καθώς και το χρονικό ορίζοντα λειτουργίας κάθε ζώνης, ήτοι μέχρι το 2026. Στη συνέχεια θέσπισε τον κανονισμό της 10^{ης} Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στους επενδυτές, οι οποίες λειτουργούν βάσει ειδικής άδειας για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας (όροι επιλεξιμότητας δαπανών, κλπ.). Επιπρόσθετα θεσπίστηκαν ειδικά και λεπτομερή κριτήρια για τις ξένες επενδυτικές δραστηριότητες εντός των εν λόγω «ΕΟΖ».

Special Economic Zones (SEZ) in Poland

A map of Poland with the areas administrated by Special Economic Zones separated

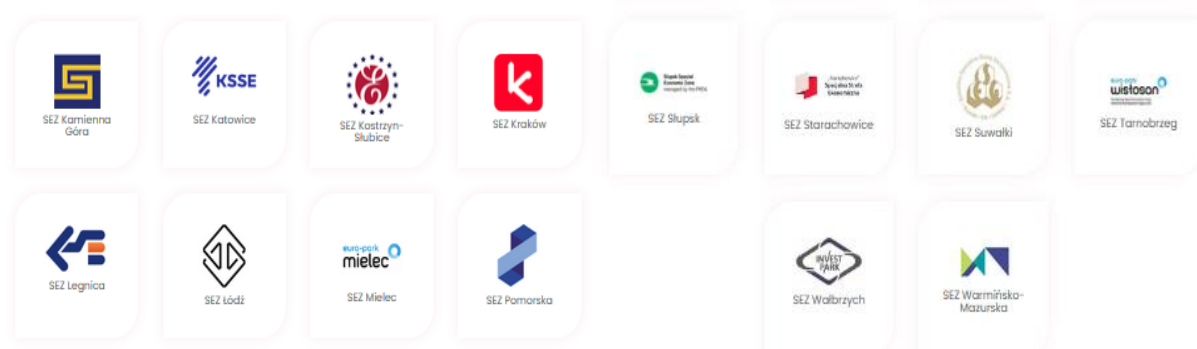

Πηγή: Polish Investment and Trade Agency

Οι περισσότερες πολωνικές «ΕΟΖ» ιδρύθηκαν στη δεκαετία του 1990. Η πρώτη «ΕΟΖ» στην Πολωνία ιδρύθηκε στο «Mielec» το 1995, ενώ η μεγαλύτερη επέκταση σε σχέση με τον αριθμό των «ΕΟΖ» πραγματοποιήθηκε δύο χρόνια αργότερα. Η νεότερη οικονομική ζώνη είναι η «ΕΟΖ» της Κρακοβίας, η οποία εγκαθιδρύθηκε το 1998 (από το 2018 και εντεύθεν όλη η επικράτεια της Πολωνίας κηρύχθηκε ως Ειδική Οικονομική Ζώνη). Αναλυτικά οι σκοποί λειτουργίας/σύστασης των «ΕΟΖ» περιγράφονται ως εξής:

- επιτάχυνση της ανάπτυξης των πολωνικών περιφερειών,
- ανάπτυξη και αξιοποίηση νέων τεχνικών και τεχνολογικών λύσεων στην εθνική οικονομία,
- αύξηση της ανταγωνιστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών,
- ανάπτυξη του δυναμικού της βιομηχανίας και της υποδομής,
- δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Η άδεια λειτουργίας και κατ' επέκταση ανάπτυξης σε «ΕΟΖ» χορηγείται από το Διοικητικό Συμβούλιο εκάστης ειδικής οικονομικής ζώνης, όπου ως διοικητικές αρχές, συμβάλλουν στην επενδυτική διαδικασία, π.χ. μέσω της διευκόλυνσης των επαφών με τις τοπικές αρχές ή με την κεντρική διοίκηση, καθώς και σε θέματα σχετικά με την αγορά γης.

Πηγή: Polish Investment and Trade Agency

Από τα μέσα Ιουνίου 2018 και εντεύθεν τέθηκε σε ισχύ νέος νόμος για την στήριξη των νέων επιχειρήσεων. Αυτός ο νόμος εισάγει έναν νέο μηχανισμό για την παροχή αυτής της υποστήριξης στους επιχειρηματίες προς πραγματοποίηση νέων επενδύσεων στο έδαφος της Δημοκρατίας της Πολωνίας. Ο εν λόγω μηχανισμός διευκολύνει περισσότερο την όλη διαδικασία της επένδυσης βάσει των Διατάξεων του Νόμου για τις Ειδικές Οικονομικές Ζώνες. Δηλαδή, καθορίζει λεπτομερώς τις διαδικασίες της παροχής υποστήριξης στους επιχειρηματίες για τον κατάλογο υλοποίησης νέων επενδύσεων, την αρμόδια αρχή, τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας της, καθώς και τα καθήκοντα των διαχειριστών περιοχών που είναι υπεύθυνοι για την υποστήριξη νέων επενδύσεων.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, ο νέος νόμος καθορίζει το μέλλον των ειδικών οικονομικών ζωνών. Δηλαδή, οι εταιρείες διαχείρισης ζωνών θα εκδίδουν αποφάσεις για τη στήριξη των επενδυτικών εταιρειών, με την επένδυση να μπορεί να υλοποιηθεί οπουδήποτε στην Πολωνία.

Αναφέρεται ότι η υποστήριξη για την υλοποίηση της νέας επένδυσης θα παρέχεται με τη μορφή απαλλαγής από τον φόρο εισοδήματος. Η απόφαση για τη στήριξη θα «εκδοθεί κατόπιν αιτήματος του επιχειρηματία από τον αρμόδιο Υπουργό Οικονομίας, για καθορισμένη περίοδο, όχι μικρότερη των 10 ετών και όχι μεγαλύτερη των 15 ετών. Οι υποψήφιοι πρέπει να πληρούν τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά κριτήρια. Ο νέος νόμος αποτελεί εγγύηση για τις προβλεπόμενες επενδύσεις. Η νέα προσέγγιση αποτελεί μια μεγάλη ευκαιρία για αύξηση των επενδύσεων, ειδικά για τις μικρότερες επιχειρήσεις.

Ειδική Οικονομική Ζώνη “euro park Mielec”

Για παράδειγμα, αναφέρεται ότι, η περιοχή του διαχειριστή της ειδικής οικονομικής ζώνης Euro-Park Mielec καλύπτει διάφορα διαμερίσματα στην μεγάλη διοικητική περιφέρεια του «Podkarpatie» και ως εκ τούτου προγραμματίζει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στη νοτιοανατολική Πολωνία. Στο πλαίσιο του προγράμματος της Πολωνικής Επενδυτικής Ζώνης (Poland Investment Zone) προσφέρει στους επιχειρηματίες το δικαίωμα να λάβουν δημόσια ενίσχυση για την υλοποίηση ενός νέου αναπτυξιακού σχεδίου. Αυτή η δημόσια ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος (CIT ή PIT) στους επιχειρηματίες για μια νέα επένδυση ως απόφαση ενίσχυσης, η οποία εκδίδεται από τον διαχειριστή εκάστης περιοχής για λογαριασμό του αρμόδιου υπουργού Οικονομίας.

Για να καθοριστεί το καθεστώς μιας επιχείρησης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ο αριθμός των εργαζομένων, ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το συνολικό ετήσιο ισοζύγιο, το κεφάλαιο και οι χρηματοοικονομικοί δεσμοί της επιχείρησης.

Επιπρόσθετα, τα βασικά κριτήρια που απαιτούνται προς υλοποίηση επενδυτικών έργων από τους επιχειρηματίες που υποβάλλουν αίτηση για απόφαση στήριξης είναι μεταξύ άλλων:

- ✓ το σχεδιαζόμενο επενδυτικό έργο να είναι σύμφωνο με τη νομοθεσία,
- ✓ να πληροί τα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια,
- ✓ το επενδυτικό έργο να ανταποκρίνεται στον ορισμό της νέας επένδυσης, όπως ορίζεται στην πράξη για την ενίσχυση νέων επενδύσεων.

5. ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Παρατηρείται διπλασιασμός της αξίας των ΑΞΕ στην Πολωνία για το 2023 σε σχέση με το 2022, ύψους €7 δις κυρίως στους τομείς της αυτοκινητοβιομηχανίας, της έρευνας και ανάπτυξης, των χημικών και των υπηρεσιών. Οι ξένες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Πολωνία είναι, μεταξύ άλλων:

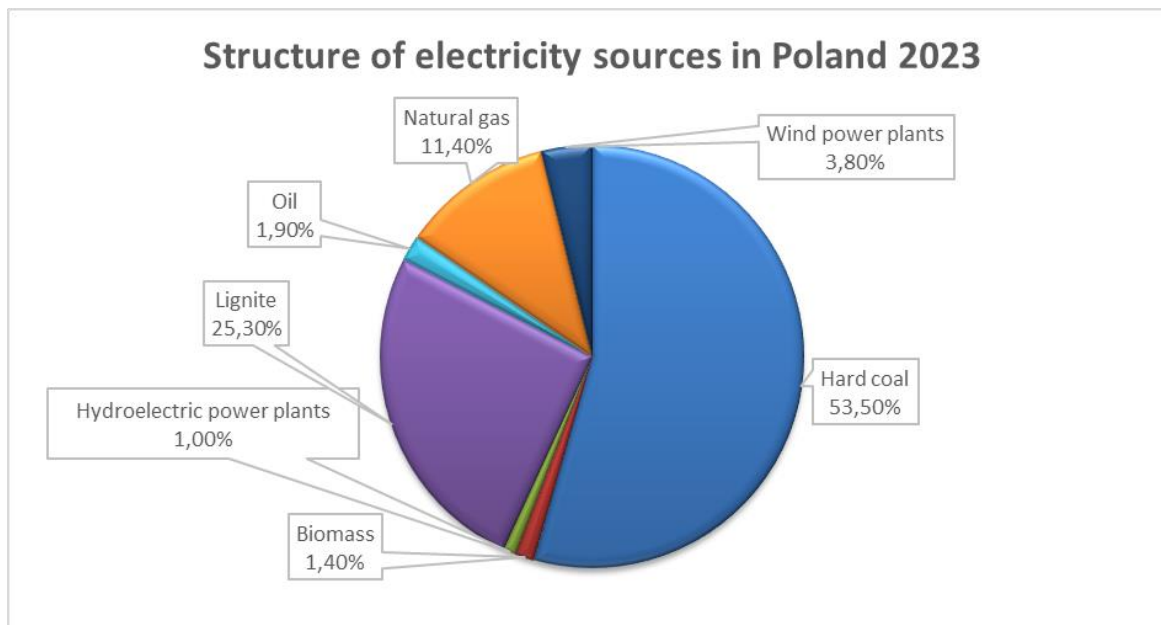
- στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας: Volkswagen, General Motors, Michelin, Mercedes-Benz, Volvo
- στις υπηρεσίες μεταφορών: Amazon, UPS
- στον τομέα των τραπεζικών υπηρεσιών: AIG, Citigroup, Cr dit Agricole
- στον τουριστικό τομέα: Sheraton, Marriott, Accor
- στον τομέα τεχνολογίας: Intel, Dell Computers
- στον παραγωγικό τομέα: Gillette, Boeing κ.α.

Επισημαίνεται ότι οι νέες επενδύσεις έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη των πολωνικών περιφερειών, στη μείωση της ανεργίας και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της χώρας. Ιδιαίτερα αναφέρεται η προσέλκυση περισσότερων επενδύσεων εντός 2023, ήτοι για παράδειγμα η δημιουργία εκπαιδευτικής βάσης της εταιρείας Ryanair στην Κρακοβία με ύψος επένδυσης €134 εκ., οι επενδύσεις ύψους €4 δις. περίπου του αμερικανικού τεχνικού κολοσσού «Intel», καθώς και η κατασκευή εργοστασίου, μπαταριών οχημάτων, ύψους € 1.7 δις στην Ειδική Οικονομική Ζώνη «Walbrzych».

****(Παρέχονται περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του αρμόδιου πολωνικού οργανισμού προώθησης επενδύσεων “Invest in Poland”, www.paih.gov.pl/en)*

6. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΜΕΙΓΜΑ

Η παραγωγή της πρωτογενούς ενέργειας στην Πολωνία βασίζεται κυρίως στα ορυκτά καύσιμα. Ο άνθρακας καλύπτει περίπου το 53.5% της ζήτησης.

Source: statista.com - Structure of electricity production sources in Poland in 2023 year (%).

Πηγή: Διάρθρωση των πηγών ηλεκτρικής ενέργειας στην Πολωνία 2023 (%).

Συγκεκριμένα, η Πολωνία κατατάσσεται ως χώρα παραγωγός πρωτογενούς ενέργειας σε στερεά ορυκτά καύσιμα, (solid fuels), κυρίως άνθρακα, κάτι που τη διαφοροποιεί σημαντικά από τα άλλα κ-μ της Ε.Ε. σε σχέση με το ενεργειακό της μείγμα (energy mix). Όπως διαφαίνεται, ο άνθρακας θα συνεχίζει να τροφοδοτεί την πολωνική οικονομία μακροπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, η απεξάρτηση από τον άνθρακα αποτελεί ένα από τα κεντρικά ζητήματα που εξετάζονται. Υπογραμμίζεται ότι, η Πολωνία εξακολουθεί να κατέχει την τρίτη θέση στην ΕΕ σε ύψος ρύπων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Σύμφωνα με πηγές του Πολωνικού Υπουργείου Κλίματος και Περιβάλλοντος, η ενεργειακή πολιτική /στρατηγική της Πολωνίας έως το 2040, δηλαδή ο καθορισμός του πλαισίου για τον ενεργειακό μετασχηματισμό της χώρας, ήτοι το «**EPP2040**» λαμβάνει υπόψη τις αλλαγές στο ενεργειακό μείγμα, καθώς και την ανάγκη να διασφαλιστούν: η ενεργειακή ασφάλεια, ο δίκαιος μετασχηματισμός, η σταθερή αγορά εργασίας, η βιώσιμη ανάπτυξη της οικονομίας και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της Πολωνίας με τη βέλτιστη χρήση των δικών της ενεργειακών πόρων. Το EPP2040 συνάδει επίσης με το εθνικό σχέδιο της Πολωνίας για την ενέργεια και το κλίμα για τα έτη 2021-2030 (NECP, που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2019), ωστόσο, περιέχει επίσης νέους στόχους, ιδίως όσον αφορά τον περιορισμό της χρήσης άνθρακα προς οικιακή χρήση, και αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα. Η εφαρμογή των πολιτικών και των μέτρων που περιλαμβάνονται στο «**EPP2040**», καθώς στο πολωνικό σχέδιο NECP, θα θέσει την Πολωνία μακροπρόθεσμα σε τροχιά χαμηλών εκπομπών και θα επιτρέψει την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, σύμφωνα πάντοτε με τις εθνικές δυνατότητες. Προς τούτο, αυτή η ενεργειακή μετάβαση θα βασιστεί σε 3 πυλώνες: I. δίκαιος μετασχηματισμός, II. ενεργειακό

σύστημα μηδενικών εκπομπών, III. καλή ποιότητα του αέρα. Η Πολωνία φέρεται αποφασισμένη να μειώσει τις εκπομπές και να εκσυγχρονίσει την οικονομία της με βιώσιμο τρόπο. Εντούτοις, η δύσκολη αφετηρία και οι δύσκολες εγχώριες συνθήκες (δομή του ενεργειακού μείγματος) καθιστούν μια τεράστια πρόκληση, προς επίτευξη του εν λόγω μετασχηματισμού.

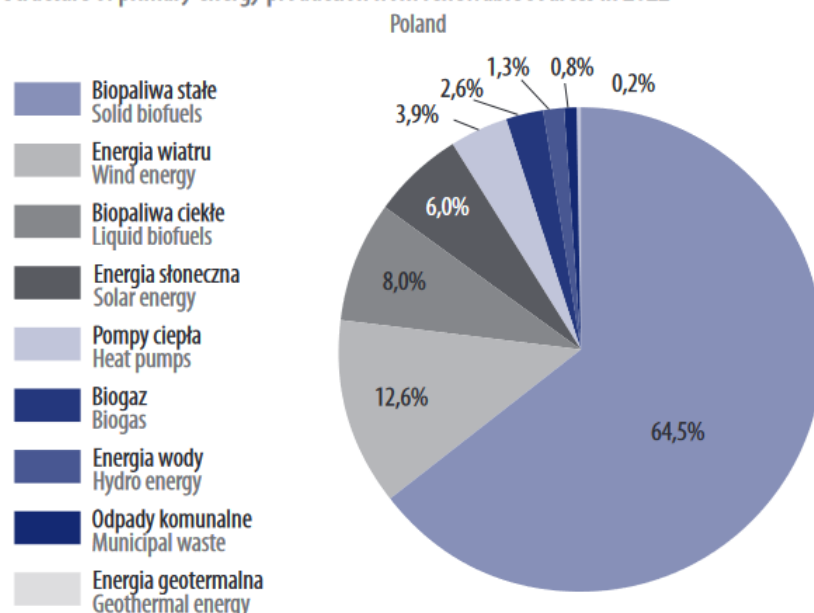
PLACE IN THE EUROPEAN UNION IN 2022	
Primary energy production	3
Production of fossil fuels	1
Production of renewable energy	6
Electricity production	5

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Πολωνία

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

Structure of primary energy production from renewable sources in 2022

Το 2021, η Πολωνία υιοθέτησε την νέα ενεργειακή πολιτική της έως το 2040, δηλαδή το πρόγραμμα PEP2040, με τους ακόλουθους κύριους στόχους: η παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας να προέρχεται 32% από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και όχι περισσότερο από 56% της ενέργειας από άνθρακα έως το 2030. Επίσης, τέθηκε ως στόχος, ο πρώτος πυρηνικός σταθμός να αρχίσει τη λειτουργία του το 2033.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το ενεργειακό σύστημα της Πολωνίας έχει σημειώσει πρόοδο προς την ενεργειακή μετάβαση, παρά την εξάρτησή του από τον εγχώριο λιθάνθρακα και τον λιγνίτη. Για παράδειγμα, η Πολωνία έχει μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες αγορές φωτοβολταϊκών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχει επίσης υιοθετήσει σε μεγάλο βαθμό την χρήση των αντλιών θερμότητας (heat pumps). Η Πολωνία δε, επιδιώκει να καταστεί σημαντικός παίκτης στον τομέα της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας. Εντούτοις, απαιτούνται ισχυρότερες προσπάθειες σε όλους τους τομείς για την επιτάχυνση της εν λόγω ενεργειακής μετάβασης, προκειμένου η χώρα να επωφεληθεί από μεγαλύτερες διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Διάγραμμα: (παραγωγή, εισαγωγή και κατανάλωση σε φυσικό αέριο).
Balance of high-methane natural gas

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	Specification
Pozyskanie:				Production:
w mln m ³	1 688,9	1 737,1	1 646,1	in million m ³
w PJ	53,6	54,7	51,5	in PJ
Import:				Imports:
w mln m ³	17 539,2	14 429,9	15 060,8	in million m ³
w PJ	641,7	532,5	561,2	in PJ
Eksport:				Exports:
w mln m ³	110,8	553,8	717,9	in million m ³
w PJ	4,0	19,9	25,4	in PJ
Zmiana zapasów:				Stock change:
w mln m ³	397,5	-410,8	157,4	in million m ³
w PJ	15,1	-14,5	6,2	in PJ
Zużycie:				Consumption:
w mln m ³	18 719,9	16 024,1	15 831,5	in million m ³
w PJ	676,3	581,8	581,1	in PJ

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Πολωνίας, η χώρα κατά το έτος του 2023 είχε εγχώρια παραγωγή φυσικού αερίου 1.6461 εκ. μ³. Η εισαγωγή του φυσικού αερίου στη χώρα ανήλθε στα 15.060,8 εκ.μ³., περισσότερο από το 2022.

Διάγραμμα: (παραγωγή, εισαγωγή και κατανάλωση σε πετρέλαιο).

Balance of crude oil^a

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	Specification
Wydobycie:				Production:
w mln t	0,9	0,9	0,8	in million tonnes
w PJ	37,7	36,3	35,1	in PJ
Import:				Imports:
w mln t	23,6	21,4	25,0	in million tonnes
w PJ	1 003,8	911,4	1 062,7	in PJ
Eksport:				Exports:
w mln t	0,2	0,2	0,2	in million tonnes
w PJ	7,7	7,7	7,7	in PJ
Zmiana zapasów:				Stock change:
w mln t	-0,4	0,2	0,3	in million tonnes
w PJ	-18,5	9,4	10,7	in PJ
Zużycie:				Consumption:
w mln t	24,8	21,9	25,4	in million tonnes
w PJ	1 052,4	930,6	1 079,4	in PJ

^a Przyjęto standardową wartość opałową 42,5 GJ/t.

^a Standard calorific values were used 42.5 GJ/t.

Πηγή: Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας

Παρατηρείται μικρή αύξηση στις εισαγωγές του πετρελαίου, καθώς και κατανάλωση πετρελαίου για το 2023, σε σχέση με το 2022.

7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 2024

Η Πολωνία έχει καταφέρει να κτίσει μια στέρεη οικονομική βάση με γνώμονα την ανάπτυξη των εξαγωγών της, την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων, μέσω της δημιουργίας των ειδικών οικονομικών ζωνών, καθώς και την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Ως εκ τούτου, παρά την απότομη οικονομική επιβράδυνση του 2023, εντούτοις το 2024 παρουσιάζεται ευόινο, με αποτέλεσμα η πολωνική οικονομία να παραμένει ανθεκτική.

Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να ανακάμψει το 2024, υποστηριζόμενη από την ισχυρή ιδιωτική, καθώς και τη δημόσια κατανάλωση, ενώ το εμπορικό ισοζύγιο αναμένεται να συγκρατήσει την ανάπτυξη. Οι επενδύσεις αναμένεται να συμβάλουν θετικά στην ανάπτυξη το 2024, λιγότερο από 2023, αλλά θα παρατηρηθεί επιτάχυνση το 2025. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, όπως προαναφέρθηκε πιο πάνω οι ΑΞΕ για το 2023 παρουσίασαν μεγάλη αύξηση, κάτι που δεν θα παρατηρηθεί σε τόσο μεγάλο βαθμό κατά το 2024. Ο πληθωρισμός αναμένεται να υποχωρήσει το 2024, αν και οι πιέσεις στις τιμές θα παραμείνουν αυξημένες στο πλαίσιο της αυξανόμενης εγχώριας ζήτησης, της αύξησης του κόστους εργασίας και της σταδιακής αποδέσμευσης των τιμών της ενέργειας. Τονίζεται ότι, οι τεράστιες επενδύσεις σε αμυντικές και κοινωνικές δαπάνες καθυστερούν τη δημοσιονομική εξυγίανση.

Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται να ανακάμψει περίπου στο 2,6% για το 2024. Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αποτελέσει τον κύριο μοχλό ανάπτυξης, υποστηριζόμενη από την ταχεία αύξηση των μισθών, καθώς και την πρόσθετη κρατική κοινωνική στήριξη που ενισχύει το διαθέσιμο εισόδημα, τη βελτίωση του καταναλωτικού κλίματος και την υποχώρηση των πληθωριστικών πιέσεων. Η θετική συμβολή της δημόσιας κατανάλωσης αναμένεται να αυξηθεί το 2024.

Ωστόσο, οι νέες παγκόσμιες προκλήσεις που προέκυψαν, όπως ο πόλεμος στην Ουκρανία και στην Μέση Ανατολή, η διακοπή των κύριων εμπορικών θαλάσσιων δρομολογίων και συνδέσεων, η αύξηση των τιμών της ενέργειας και η αύξηση του κόστους μεταφοράς (αναταραχή στις εφοδιαστικές αλυσίδες) θα εξακολουθήσουν να έχουν αντίκτυπο στην πολωνική οικονομία, αλλά σε λιγότερο βαθμό. Επιπρόσθετα, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να αυξηθεί στο 5,4% του ΑΕΠ για το 2024. Οι δαπάνες για την άμυνα πρόκειται να επεκταθούν περαιτέρω. Το καθαρό δημοσιονομικό κόστος των μέτρων στήριξης της ενέργειας προβλέπεται στο 0,5% του ΑΕΠ, αντανakλώντας την παράταση των περισσότερων καθεστώτων στήριξης με περιορισμένα έσοδα από εισφορές στα έκτακτα κέρδη των ενεργειακών εταιρειών.

Η κυβέρνηση αποφάσισε επίσης να αυξήσει το καθολικό επίδομα "500+" για οικογένειες με παιδιά, που τώρα ονομάζεται "800+", και να αυξήσει τους μισθούς των εκπαιδευτικών κατά 30% και των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα κατά 20%.

Το δημόσιο χρέος προβλέπεται να αυξηθεί στο 53,7% του ΑΕΠ το 2024 από 49,6% το 2023. Η αύξηση του δημόσιου χρέους οφείλεται στα υψηλά ελλείμματα και στις προσαρμογές των αποθεμάτων που σχετίζονται με το χρονοδιάγραμμα των αμυντικών επενδύσεων.

Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις του Πολωνικού Οικονομικού Ινστιτούτου ο ρυθμός ανάπτυξης της Πολωνίας θα αυξηθεί σε σύγκριση με το 2023, νοουμένου ότι οι εξωγενείς παράγοντες παραμένουν σταθεροί.